

EINAR HOLBØLL

CARITAS

INDHOLDSFORTEGNELSE:

Udstillingens æreskomité 2

Arbejdsudvalg, dommerkomité 3

Forord 5

Program 7

Noter 9

Ærespræmier og plaquetter 11

Bortlodning 13

Udstillingens opbygning 15

Julemærkekomiteens virksomhed 17

Om at samle på julemærker 23

Danmarks julemærker 1954—57 27

Fortegnelse over litteraturen om jule- og velgørenhedsmærker 33

Fortegnelse over de udstillede samlinger 37

№ 142

Se side 13

Kr. 1,00

CARITAS 1958

UDSTILLING AF JULE- OG VELGØRENHEDSMÆRKER
SAMT VELGØRENHEDSFRIMÆRKER

Arrangeret af

Danmarks Julemærkesamler Forening

KØBENHAVN 15.—16. MARTS 1958

Berlingske Tidendes Foredragssal Gl. Mønt 1

Udstillingens æreskomite:

Amtmand *V. Wedell-Wedellsborg*, Sorø,
formand for Julemærkekomiteen, formand

Dr. med. *Erik Begtrup*, (D. J. F.)
næstformand

Teglværksejer *Sv. A. Bech*, Stenderup,
(D. J. F.)

Direktør *Richard Boyer*,
formand for Samarbejdende Frimærkeforeninger

Stabslæge *M. Brun-Pedersen*.
formand for Københavns Philatelist Klub

Fru *Maja Christiansen*,
Julemærkekomiteen

Redaktør *Ib Eichner-Larsen*,
Berlingske Tidende

Kommunelærer *Einer C. Hansen*,
formand for Danmarks Filatelist-Union

Fru *Vibeke R. Ljungdahl*,
datter af afd. postmester Holbøll

Direktør *Knud Nielsen*,
formand for Danmarks Frimærkehandlerforening

Direktør *Knud Saxild*,
direktør for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse

Redaktør *S. Thorsteinsson*, Island,
(D. J. F.)

Danmarks Julemærkesamler Forening's formand:
N. Krog

ARBEJDSUDVALGET:

Dr. jur. *M. Wall,* formand

Bankdirektør *J. A. Jørgensen,* næstformand

M. Damgaard-Nielsen, C. Fordsmand, A. Hamborg, frk. *K. Overgaard, N. Politop* (alle D. J. F.)

UDSTILLINGENS DOMMERKOMITE:

Dr. med. *Erik Begtrup,* formand (D. J. F.)

Grosserer *Sv. Grønlund,* (K. P. K.)

Ekspeditionssckretær *Ejner Larsen,* (Sundby Frimærke Klub)

Hans E. Larsson, Landskrona (D. J. F.)

O. Petersen, (D. J. F.)

UDSTILLINGENS KASSERER:

Bankdirektør *J. A. Jørgensen*

Udstillingens bankkonto: Arbejdernes Landsbank, Vesterbrogade 5, København V.
Konto nr. 5225. (Bankens giro 110).

UDSTILLINGENS REVISOR:

Statsautoriseret revisor *S. A. Sørensen.*

UDSTILLINGENS SEKRETÆR:

Kontorchef *H. Holt Kalum*

Sekretariat: Frederiksborggade 3, K. - C. 9698

I udstillingsdagene er sekretariatets telefonnummer: C. 7575 lokal 61

PRISLISTE

for

JULEMÆRKER

Ældre årgange til og med 1952 koster 5 kr. pr. ark og 25 øre pr. stk.
Årgang 1904, 05, 06, 07, 08, 09 og 16 er helt udsolgt.
1950 utakket 5 kr. pr. ark.
1951 og 52 utakket er udsolgt.
1950 overtrykt til 1951 udsolgt.

1953 1954 1955	takket 2 kr. pr. ark » 25 øre » stk.
1956 1957	utakket 2 kr. » ark

Skalatryk:

1951	7 ark	kr. 7,00	findes kun utakket
1952	7 »	» 7,00	
1953	13 »	» 10,00	takket eller utakket
1954	7 »	» 7,00	
1955	3 »	» 3,00	kun utakket (takket udsolgt)
1956	7 »	» 7,00	takket eller utakket
1957	7 »	» 7,00	

Utakket og skalatryk sælges kun i hele ark.
Alle priser er plus porto.
Postkonto 4050 bedes benyttet ved evt. køb.

JULEMÆRKEKONTORET

Nørrevoldgade 46 — København K.
Byen 3745 — Giro 4050

CARITAS 1958

Som alle ved, blev den første europæiske udstilling af jule- og velgørenhedsmærker, CARITAS, afholdt 1953 i anledning af julemærkets 50 års jubilæum, en stor sukces.

Interessen for og lysten til at samle på de smukke mærker — udgivet enten ikke postalt fra komiteer og institutioner i de forskellige lande eller postalt, som frimærker, til fordel for velgørende formål — steg betydeligt i de senere år.

Det var derfor kun naturligt, at *DJF, Danmarks Julemærkesamler Forening,* i efteråret 1957 besluttede sig til at markere den nye 5 års periode siden julemærkets 50 års jubilæum ved at arrangere en 2., omend mindre, propagandaudstilling i forbindelse med foreningens landsmøde i marts 1958.

Ideen vandt interesse og tilslutning fra alle sider, især efter at det stod klart, at det økonomiske overskud også for den nye udstilling skulle tilfalde velgørende formål, denne gang *Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse.*

CARITAS 1958 er arrangeret efter de samme principper og i samme ånd som den store jubilæumsudstilling i 1953. Kataloget og kuverterne viser atter Holbølls portræt og udstillingsarket julemærkerne nr. 2 fra Danmark, Dansk Vestindien og Island i de originale farver.

★

Idet vi nu overgiver udstillingen til offentligheden, vil vi gerne udtrykke vor varmeste tak til alle, der har hjulpet med til, at udstillingen kunne blive til.

Vor første tak gælder *Julemærkekomiteen* og de filatelistiske organisationer, som har ydet udstillingens hjælp og støtte. Desuden takker vi de mange, der har stillet sig til rådighed for udstillingens arrangement og opbygning.

En særlig tak skylder vi *post- og telegrafvæsenet* for den store velvilje, det har vist udstillingen, samt pressen, der gennem forhåndsomtale har skabt interesse om udstillingen.

Vi takker alle enkeltpersoner og klubber, der har støttet udstillingen gennem plaquetter, gaver til tombola og bortlodning, annoncer og andre bidrag. Og vi takker de firmaer, som har stillet materialer og arbejdskraft til rådighed ved udstillingens opbygning.

Og hermed byder vi de besøgende hjertelig *velkommen.*

ARBEJDSUDVALGET

Den verdensberømte tankelæser

TRUXA

og frue

forbavser alle med den sikkerhed, hvorved de formår at tyde publikums tanker

---

Medvirker velvilligst på CARITAS, søndag d. 16. marts kl. 14,00

PROGRAM

Lørdag den 15. marts 1958

Kl. 12,00 Åbningshøjtidelighed, hvortil der er udsendt specielle indbydelser.

Kl. 13,00 Udstillingen åbnes for publikum.

Kl. 22,00 Udstillingen lukkes.

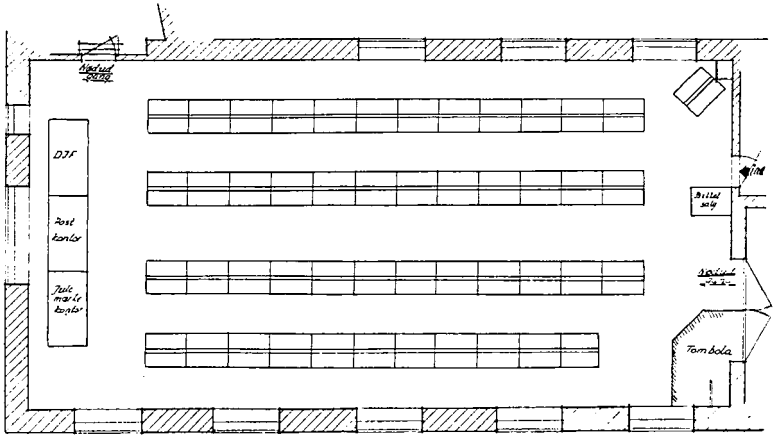
Søndag den 16. marts

Kl. 10,00 Udstillingen åbnes.

Kl. 14,00 Optræden af den verdensberømte tankelæser TRUXA.

Kl. 21,30 Gevinsterne i katalogets bortlodning udtrækkes.

Kl. 22,00 Udstillingen lukkes.

UDSTILLINGENS INDDELING:

Afd. I. Billeder, mærker, plakater og andet propagandamateriale.

Afd. II. Klasse 1: Jule- og velgørenhedsmærker.

» 2: Velgørenheds- og motivfrimærker.

Berlingske Tidende

DANMARKS

FØRENDE

DAGBLAD

Grundlagt 1749

NOTER

Udstillingsark,

fremstillet i bogtryk af Folkebladets Bogtrykkeri, Ringsted.
Oplag 8000 stk. ..... kr. 1,00

Udstillingens Holbøll-kuvert ..... kr. 0,35

Udstillingens postkontor og særstempel.

På udstillingen er der et særligt postkontor, hvortil almindelige brevforsendelser kan indleveres. Alle forsendelserne bliver afstemplet med CARITAS' særstempel med datering henholdsvis 15. og 16. marts 1958.

Mangler De
julemærker?
Vi kan sikkert
hjælpe Dem . . .

FRIMÆRKEAFDELINGEN-stuen

UDSTILLINGENS ÆRESPRÆMIER OG PLAQUETTER

Til rådighed for udstillingens dommerkomité står et antal ærespræmier og plaquetter.

ÆRESPRÆMIER:

Ærespræmie for den bedste julemærkesamling
— udsat af Danmarks Julemærkesamler Forening
Ærespræmie for den bedste frimærkesamling
— udsat af Danmarks Frimærkehandlerforening
Ærespræmie
— udsat af grosserer Robert Bechsgaard

PLAQUETTER:

Ægte sølvplaquette for den bedst opsatte samling
— udsat af Frederiksberg Frimærke Forening
Ægte sølvplaquette for den næstbedste frimærkesamling
— udsat af Samarbejdende Frimærkeforeninger
4 ægte sølvplaquetter, skænket af
— grosserer Robert Bechsgaard
— grosserer Jørgen Karnøe
— Nørrebro Philatelistklub
— Søborg Frimærke Forening
4 forgyldte sølvplaquetter, skænket af
— grosserer Robert Bechsgaard
— Gentofte Frimærkeklub
— direktør J. A. Jørgensen
— frimærkehandler Helge Malmsten

Desuden vil de ikke belønnede samlinger modtage udstillingens Holbøll plaquette i bronze, skænket af følgende:

Aalholm Frimærke Forening, Amagerlands Frimærke Forening, Arbejdernes Frimærke Klub, Kbhvn., grosserer Robert Bechsgaard, Danmarks Stempelsamler Forening, Frimærkeforeningen Syd-Vest, Frimærkeklubben Bagsværd, Frimærkeklubben »Damsø«, Københavns Samlerklub, Lyngby Frimærkeklub, Ringsted og Omegns Filatelistklub, SAS Filatelistklub - Danmark, Sporvejsfunktionærernes Frimærkeklub, grosserer G. J. Sterling, Sundby Frimærke Klub, Vanløse Frimærkeklub, H. O. Vendelskov, Villabyernes Filatelistklub, Østerbro Frimærke Klub, Brønshøj Frimærkeklub og »Frimærkesamleren«.

— — —

Hver udstiller kan kun tildeles en belønning (bortset fra plaquetten for den bedste opsætning).

Ærespræmier og plaquetter er udstillet på udstillingen.

JULEMÆRKER I HELARK

DANMARK 1904

SAVTAKKET OG PERFORERET
i det antagelig
ENESTE KENDTE HELARK!
(Pris på forespørgsel)

Dansk Vestindien

KOMPLET SAMLING I HELARK!
(Pris på forespørgsel)

De fleste af Danmarks julemærker på lager i helark
— indsend mancoliste

BECHSGAARD
BYGGER PAA TILLID

ROBERT BECHSGAARD

Jul. Thomsensgade 7 I
KØBENHAVN V
Telf. Nora 832

BORTLODNING

Alle kataloger, der bliver solgt på udstillingen eller er udleveret efter forudbestilling inden søndag den 16. marts 1958 kl. 21, deltager i en bortlodning om følgende 10 gevinster:

1. En 8 mm Brownie Movie med taske,
   skænket af *Kodak A/S*
2. En vase, kgl. porcelain,
   skænket af *Den kongelige Porcelainsfabrik*
3. Et gavekort, værdi 100 kr.,
   skænket af *Crome & Goldschmidt*
4. Et autosæt (bord og 4 stole),
   skænket af *grosserer Jørgen Karnøe*
5. Et julemærke Island 1917, 5 aur,
   skænket af *redaktør S. Thorsteinsson, Reykjavik*
6. En stor luksus indstiksbog,
   skænket af *Stella Forlag A/S*
7. Et gavekort, værdi 100 kr.,
   skænket af *Crome & Goldschmidt*
8. En gulvvase,
   skænket af *K. Harvard*
9. Et gavekort, værdi 100 kr.,
   skænket af *Crome & Goldschmidt*
10. En bordtænder,
    skænket af *S A S*

Ovennævnte gevinster er udstillet i en særlig montre.

Lodtrækningen finder sted *søndag den 16. marts kl. 21,30* på CARITAS udstillingen. Gevinsterne udtrækkes af fuldmægtig, frk. *K. Overgaard* (Julemærkekontoret) med dr. med. *Erik Begtrup* og bankdirektør *J. A. Jørgensen* som kontrollanter.

Resultatet bekendtgøres i Berlingske Tidende, Dagens Nyheder, Politiken og Social-Demokraten torsdag den 20. marts og i »Frimærkesamleren«'s april nummer.

Efter udstillingens afslutning udleveres gevinsterne fra udstillingens sekretariat, Frederiksborggade 3, 2. sal, København K.

Gevinster, der ikke er afhentet senest 15. april 1958, realiseres til fordel for udstillingen.

JULEMÆRKEALBUM

FRIMÆRKEALBUM

INDSTIKSBØGER

TILBEHØR

LITTERATUR

Se hos Deres forhandler vor store, illustrerede prisliste 1958.

En gros

STELLA FORLAG A/S

FREDERIKSBORGGADE 3

KØBENHAVN K

UDSTILLINGENS OPBYGNING

Nedenstående har velvilligt ydet hjælp og assistance ved udstillingen:

BERLINGSKE TIDENDE	(Udstillingslokale)
GENERALDIREKTORATET FOR POST- OG TELEGRAFVÆSENET	(Særstempel)
MAGASIN	(Dekorationsarbejde)
PHILIPS A/S Prags Boulevard 80, AS 2222	(Armaturer)
RINGSTED OG OMEGNS FILATELISTKLUB	(Rammer)
SEGERLIN OG CHRISTENSEN A/S, H. C. Andersens Boulevard 15, C. 6633	(Elektrisk installation)

TOMBOLA

Talrige firmaer og enkeltpersoner har bidraget med gevinster til udstillingens tombola.

Blandt giverne skal nævnes: Crome & Goldschmidt, SAS, Ejnar Munksgaards Forlag, frimærkehandler Jørgen Rasmussen, P. Falkenberg, Orla Olsen, A/S Sunlight Fabrikkerne, A/S Carl Stender, A/S Christiansholms Fabriker, Persil, Carl Allers Etablissement, Stella Forlag A/S, Magasins frimærkeafdeling, Københavns Philatelist Klub, firma Robert Bechsgaard, firma Aa. Reddersen, Irma, Guldstuen, Fyens Frimærkehandel - Odense, T. M. Sørensen - Hirtshals, Dr. med. Erik Begtrup, Julemærkekontoret samt flere medlemmer af DJF.

6000 numre à 50 øre

1200 gevinster — 4800 nittegevinster

Indtægten anvendes udelukkende til fordel for NATIONALFORENINGEN TIL TUBERKULOSENS BEKÆMPELSE.

Tombolaen er tilrettelagt af MAGASIN.

Dekoration af julemærker (se afd. I, B)

Julemærkekomiteens virksomhed i de sidste 5 år

Einar Holbøll

For snart fem år siden havde julemærket 50 års jubilæum, og ved denne lejlighed blev der fremdraget en udtalelse, som kom frem i 1911. Julemærket havde da bygget Julemærkesanatoriet ved Kolding og overdraget det til Nationalforeningen for tuberkulosens bekæmpelse. Der var derefter spørgsmål om julemærkets videre virke, og efter en længere redegørelse sluttede man af med følgende:

»I bevidstheden om og i tillid til den livskraft, som en god og smuk idé besidder i sig selv, udsender komiteen det nye julemærke. Lad tanken tale for sig selv og tag imod mærket med uforandret sind, at det kan bringe børnene det samme lykkelige resultat som tidligere«.

De senere år har vist, at julemærket i en moden alder lever op til, hvad man ventede af det i dets grønne ungdom. Det er gået støt og stille fremad. Julemærkets position i befolkningen er så sikker, at den forhøjelse af prisen, som man efter mange og lange overvejelser bestemte sig til at gennemføre fra julemærket 1956, ikke udløste en reaktion hos publikum af nogen størrelsesorden. Totaltallet af solgte julemærker veg godt 10 %, men indsamlingens resultat blev et så stort beløb, at julemærket blev sat i stand til at se fremtiden imøde uden bekymringer i hvert fald den første tid.

Dette er betydningsfuldt, fordi julemærket har brug for penge udover, hvad man bruger i det daglige arbejde, til to formål. Julemærkehjemmene, af hvilken det ældste er fra 1913 og det senest oprettede fra 1947, trænger alle til betydelig istandsættelse og modernisering. Det andet formål er lidt mere kompliceret og må uddybes noget nærmere. I de senere år er der sket en forandring med de børn. der søger hjælp hos julemærket. Julemærkehjemmene var oprettet for at skaffe rekreationsmuligheder for børn, som efter sygdom eller på grund af

forholdene i hjemmet trængte til et styrkende ophold under betryggende former. Det var i legemlig forstand svagelige eller både svagelige og forsømte børn. Udviklingen på mange områder har ført med sig, at der ikke mere er så stort behov for anbringelse af den slags børn. De er ikke almindeligt forekommende mere. Moderne lægemidler bringer meget hurtigt børn på ret køl igen efter sygdom, så hurtigt, at et rekreationsophold bagefter nu forholdsvis sjældent er påkrævet. De forbedrede sociale forhold, ingen større arbejdsløshed i en længere årrække, bedrede lønforhold og i nogen udstrækning også bedre boliger og en mere udstrakt forsorg, har nedbragt antallet af forsømte børn ganske væsentligt, hvis man ved forsømte børn forstår det samme som for tyve år siden. Men det gør man ikke. Nutidens børn er kun undtagelsesvis forsømte eller underernærede i rent legemlig forstand. Det er på et andet område børnene i vore dage er svagelige og forsømte. I længere tid har julemærkets hjem været søgt af et stadigt stigende antal børn, som med et fællesnavn betegnes som milieuskadede. Det er dem, vor tids svagelige og hjælpeløse børn, som julemærket gerne vil gøre noget for.

Dette spørgsmål har været overvejet i flere år, og en af årsagerne til, at komiteen endelig gik med til en forhøjelse af julemærkets pris, var, at man er ganske klar over, at en indsats på dette område koster penge. Julemærkehjemmene var jo indrettet med fortidens forhold for øje. For at kunne svare til de krav, som nyorienteringen stiller, må man foretage sådanne udbygninger af hjemmene, som de økonomiske og tekniske forhold muliggør, og det er man i gang med på hjemmene i Hobro og Svendborg og agter at fortsætte på de øvrige fire hjem efterhånden. Samtidig søger man at modernisere hjemmene på andre trængte områder.

Der findes imidlertid en kreds af børn, der er så medtaget, at de ikke er egner for den behandling, som det er julemærkehjemmene muligt at give dem. De virkeligt nervesvækkede børn, som skal under stadig lægebehandling, må man derfor overlade til andre. Det har inden for børneforsorgen været et stort og hidtil uopfyldt ønske at få et egentligt behandlingshjem, og efter at der ved Århus universitets hospital er oprettet en afdeling for børnepsykiatri, er dette ønske blevet særligt aktuelt og behandlingshjemmet nødvendigt. Da det ikke er så helt let at skaffe pengene til et sådant hjem, er der med deltagelse af repræsentanter for universitetet, Århus kommune, landsforeningen for mentalhygiejne, overinspektionen for børneforsorgen og julemærkekomiteen dannet en komite, og julemærkekomiteen har lovet at bidrage til hjemmets opførelse med 400.000 kr. Der tages nu fat på denne store opgave, som man fra alle sider gerne ser løst snarest.

Julemærkehjemmet Holbølls Minde ved Svendborg.

Som bekendt er der indenfor åndssvageforsorgen særdeles vanskelige forhold, også hvad børn angår. Anbringelsesmulighederne er forlængst udtømt, og ventelisterne svulmer, situationen anses af alle kyndige for meget alvorlig og meget uheldig. Under nogle overvejelser med hensyn til julemærkehjemmet i Juelsminde blev der etableret forbindelse med bestyrelsen for den Kellerske anstalt i Brejninge, som savnede flere hundrede pladser til åndssvage børn.

Julemærkehjemmet i Juelsminde har været drevet som julemærkehjem fra 1912, da komiteen overtog det fra Dansk Børnehjemsforening. Det havde ca. 40 pladser for piger, og da hjemmet ikke kunne belægges med børn fra Fyn-Jylland alene, var det i hvert fald i de seneste mange år fortrinsvis piger fra København, der var julemærkebørn der. Efterhånden kneb det med at få pladserne belagt, og da nye tanker om julemærkehjemmene begyndte at tage form, blev det til, at man mente at kunne undvære dette hjem i hvert fald for en tid. Man var derfor rede til en ordning gående ud på, at hjemmet kunne overgå til anden anvendelse indenfor børneforsorgen i videre forstand, og man tilbød den Kellerske anstalt hjemmet med alt udstyr kvit og frit. Komiteen havde den glæde, at anstaltens bestyrelse var i stand til at modtage tilbudet, og hjemmet blev fra 1. april 1957 nedlagt som julemærkehjem, men straks taget i brug til åndssvage børn. Vi håber, at det gamle hjem må være til lykke og gavn for de børn, der nu er under dets tag, og som trænger til al den hjælp, de kan få.

Juelsmindehjemmet var stærkt præget af en fin og stærk personlighed, forstanderinde eller som hun altid hed plejemoder frk. Astrid Lauridsen, der havde ledet hjemmet i 25 år og var kendt og elsket af tusinder forhenværende »Juelsmindepiger«. Komiteen havde tiltænkt frk.

Lauridsen bestyrelsen af det større julemærkehjem »Holbølls Minde«, hvor forstanderinde frk. Krogh efter 40 års udmærket tjeneste gik af med udgangen af 1956. Desværre døde frk. Lauridsen i efteråret 1956 efter en længere sygdomsperiode.

Kan julemærket nu undvære et julemærkehjem, der har været drevet i så mange år, det er jo tilsyneladende et skridt tilbage i stedet for et skridt frem. Der er hertil at sige, at forholdene har ændret sig væsentligt. For det første er det som foran bemærket andre børn, det drejer sig om i vore dage, for det andet er der, efter at »de store årgange« er blevet voksne, forholdsvis færre børn, og for det tredie er der paa det rekreative område så mange andre, der nu tager sig af børn i feriekolonier og lignende institutioner, at det ikke er rimeligt at belægge de kostbare pladser på f. eks. julemærkehjemmene med børn, som blot trænger til at komme en tur på landet eller hjemmefra en kortere tid. Komiteen har fundet det rigtigt og reelt overfor den offentlighed, der så varmt støtter vort arbejde, at tage konsekvensen af de ændrede forhold og ikke opretholde et julemærkehjem blot for dettes egen skyld. Der kan derfor heller ikke i den nærmeste fremtid ventes oprettet nye julemærkehjem. De 6, der drives nu, Mørkøv, Holbølls Minde i Svendborg, Lindersvold ved Fakse, Fjordmark i Kollund, Sønderjylland, og Kildemose i Ølsted sogn (Frederiksværk) tilfredsstiller efter komiteens mening det aktuelle behov for julemærkehjem, som de er nu, og komiteen finder det rigtigt at afvente udviklingen for at se, på hvilke områder der i fremtiden bliver trang til julemærkets indsats. Komiteen kan dog ikke lægge hænderne i skødet og selvtilfreds skue tilbage, det er fremtiden, den opvoksende slægt, den må have for øje, og der kommer jo den dag, hvor julemærkehjemmene må fornyes. Det kan kun ske efterhånden, idet man ikke råder over de meget store pengemidler, der må investeres i nye bygninger.

Julemærket kan stadig glæde sig over den popularitet, det lille symbol på fælles virke har i hele befolkningen. De senere års julemærker står kunstnerisk på et højt niveau og er blevet godt modtaget. Julemærket driver ikke selv nogen egentlig propaganda, minder blot stilfærdigt om sin tilværelse og sine mål, når mærket udkommer i november måned, men mange villige og flinke hænder hjælper med til, at julemærket ikke bliver glemt. Der kan til stadighed læses i aviserne om julemærket i juletiden, radioen har flere udsendelser, fjernsynet er kommet med på det sidste. Hele dette propagandaarbejde får julemærket af en velvillig og positivt indstillet presse og radio samt fra postvæsenet og dets personale, hvilket altså vil sige, at julemærket selv i vore moderne tider afstår fra forretningsmæssige metoder og forretningsmæssig reklame. Det har altid været og er stadig komiteens ønske, at jule-

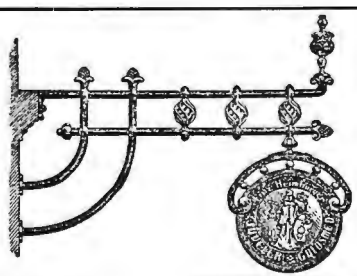
Julemærkehjemmet i Mørkøv ligger 3 km fra stationsbyen Mørkøv.

mærket virker i kraft af sig selv og sit formål, at hjælpe børnene, uden brøl og store armbevægelser, »i tillid til den livskraft, som en god og smuk idé besidder i sig selv«.

Salget af julemærket såvel som administrationen af provenuet og af de seks julemærkehjem ledes af julemærkekomiteen. Som formand for komiteen og forretningsudvalget har fhv. overborgmester Viggo Christensen virket siden 1927 og indtil 1957, hvor han efter eget ønske trak sig tilbage for at give plads for yngre kræfter. Komiteen valgte derefter amtmanden over Sorø amt, baron V. Wedell-Wedellsborg til formand for komité og forretningsudvalg.

Komiteen og julemærket skylder Viggo Christensen en varm tak for de mange år, i hvilke han som stærkt optaget administrator og politiker har afset tid til at gøre en storartet indsats også for julemærkets børn. På julemærkehjemmet i Hobro har komiteen ladet plante et træ til hans ære, og en smuk broncetavle pryder stedet.

GUSTAV HJORT

FRITZ HEIMBÜRGER's Sølv
Købmagergade 63-65
Kbhvn. K . C. 7730 . C. 10730
Kvalitetsvarer i Guld & Sølv
Præmier
Emblemer . Medailler . Plaquetter
Provinsordrer ekspederes
— Leverandør til Udstillingen —

Den nye lille

Francotyp 1c

★ Sikker portokontrol
★ Hurtig postekspedition
★ Effektiv reklame

FORLANG BROCHURE OG DEMONSTRATION

K. J. GRØNBECH

ØSTERBROGADE 44 - KØBENHAVN Ø.
CENTRAL 99 55 - ØBRO 99 55

Om at samle på julemærker

Samle-interesse er noget for sig selv. Langt fra alle mennesker er i besiddelse af denne interesse eller denne evne. Hos nogle er det meget udpræget — de samler på alt, hvad de kommer i nærheden af —, hos andre er det kun begrænset til ganske enkelte områder. Selve samleinteressen er efter min mening en ejendommelig blanding af leg, sans for orden og systematik (altså en slags videnskabelig interesse) og økonomisk interesse. Den sidste er vel ikke det vigtigste i den oprindelige lyst til at samle, men den må nødvendigvis spille en rolle for en fortsat interesse. Det gælder atter i forskellig grad. For nogle samlere er det den overvejende del — de tænker først og fremmest på en mulig økonomisk gevinst af deres interesse. For andre træder det i baggrunden, skydes måske ud i fremtiden som en mulig gevinst for deres arvinger, mens de selv i virkeligheden kun glæder sig over selve »legen«. For en leg er det, en fortsættelse af barnelegen, en videreføren af den. Når vi, der ellers er alvorlige mænd med ansvarsfuldt arbejde, sidder bøjet over vore mærker, bytter med andre samlere, tænker på om vi kan forsvare overfor vor økonomi at købe et dyrere mærke, ordner dem i en fin opsætning — og glæder os over det —, hvad er det så andet end leg? Glæden forøges yderligere, hvis vi kan imponere andre samlere med vore samlinger ..... også det er vel barnligt eller i al fald menneskeligt.

Men så kommer det næste: Hvilket *samleområde* foretrækker man? Der er jo muligheder nok lige fra potteskår fra det gamle Kina til apotekerkonvolutter eller øletiketter. Der må man vel først og fremmest vælge noget, der står i forbindelse med ens andre interesser. At en arkæolog samler på potteskår og en farmaceut på apotekerkonvolutter er vel meget naturligt. Frimærker har vi alle en vis interesse for, da vi bruger dem i vort daglige liv. Men så julemærker? Eller velgørenhedsmærker, som jeg foretrækker at kalde dem? Hvorfor vælger man nu det område?

Der er en ejendommelig ting blandt julemærkesamlere, nemlig at der er relativt langt flere kvinder blandt dem end blandt frimærkesamlere. Det kunne tyde paa, at sansen for udseendet af mærkerne spiller en rolle. Julemærkerne udmærker sig ved at være farvestrålende, varierende i form og størrelse, ofte med rene små kunstværker som billeder på mærkerne. De lader sig sætte op i samlinger på en meget dekorativ måde. Sådanne ting tiltaler nok kvinder mere end mænd, selv om vi også har sans for det. Så er de billige at købe, som regel er prisen for de nye mærker under 10 øre. Det er altså overkommeligt at anlægge en samling. Og der er kun et mærke om året fra de forskellige lande. Det gjaldt i al fald indtil for nylig, da den danske Julemærkekomité lancerede en ny idé med de 50 forskellige mærker hvert år. Nå — de

synes dog nu atter at skulle reduceres til 4—5 forskellige om året, og det er samlerne glade ved. Desværre følger de andre lande også på dette punkt efter den danske Julemærkekomité, tilmed tit i overdreven grad, sådan har England de sidste år haft 100 forskellige mærker i arket, og selv et ret nyt julemærkeland som Mexico har sidste år 22 helt forskellige mærker med en morsom sammenstilling af 4 mærker til et sammenhængende billede. Hvis man altså skal samle alle mærkerne, må man købe et helt ark. Selv om man må det, er det dog ikke uoverkommeligt i pris. I det hele er det stadig en ret billig fornøjelse at samle alle landes julemærker og derved få en komplet julemærkesamling. Derimod er det efterhånden ikke så billigt for de ny tilkomne samlere at få de ældre mærker, da en del af mærkerne er gået ganske godt op i pris, flere af dem til over 100 kr. ... og så er de tilmed ikke lette at få fat på. Nu kan det jo ikke nægtes, at en del af interessen ved at samle består i spænding, om man kan finde et eftersøgt mærke, muligvis »falde over det« til en billig pris. Noget sådant kan kun sjældent ske for frimærkers vedkommende, men for julemærkerne er det slet ikke sjældent, og gør man det, har man en særlig glæde, der opfriskes hver gang man ser på mærket.

Hvis man nu indskrænker sin samlen til kun at gælde de egentlige julemærker, d.v.s. de velgørenhedsmærker, der direkte er fulgt efter *Holbøll's* oprindelige julemærke (udgivet 1904 i Danmark), udsendt af mere eller mindre officielle komiteer, som regel til fordel for tuberkulosebekæmpelsen, — ja, så er området ret afgrænset og let at overskue. For den mere fremskredne samler bliver det tit for lidt at samle på. Så er der let mulighed for at udvide samleområdet.

Vi plejer at dele de forskellige områder ind efter *formålet* med mærkernes udgivelse. Der må kræves, at det er udgivet til et *ideelt* formål, altså ikke på nogen måde kommercielt. Vi nævnte før til fordel for tuberkulosebekæmpelsen. Mange samlere interesserer sig kun for det område, men så er det heller ikke afgørende, om det er et egentlig julemærke, eller det er udgivet på andet tidspunkt eller af andre end de egentlige julemærkekomiteer (»private komiteer«), blot det er udgivet til fordel for tuberkulosebekæmpelsen. Andre samlere udvider så området til også at gælde anden sygdomsbekæmpelse, kræft, polio, blindebekæmpelse etc. eller mere almindelige hygiejneformål, f. ex. Røde Kors, Samariterforeninger etc. Atter andre samlere inddrager den alm. velgørenhed, børneforsorg, fredsformål, patriotiske eller religiøse formål. Også nogle samlere interesserer sig for politiske mærker, der er udgivet til fordel for ydre eller indre politiske interesser. En særlig gruppe er udstillings- eller lejlighedsmærker (»daterede mærker«), der er et meget yndet samleobjekt i Frankrig og Italien, og som i Mellemeuropa før første verdenskrig var den store samlerinteresse.

Der er, som man ser, mange områder, man kan koncentrere sig om, der er mærker nok at samle på. Man kan så — ligesom med frimærker — være specialsamler eller all-round samler. Man kan også være samler af prøvetryk og skalatryk, da der er mange muligheder her, eller man kan være »Fluebens-samler«, da der m.h.t. velgørenhedsmærker, der ikke altid trykkes med samme omhu som frimærker, er rig lejlighed til at finde trykvarianter.

I sit væsen er der ikke megen forskel på en frimærkesamler og en julemærkesamler. Ligesom det begyndte meget småt med frimærkerne, er det begyndt småt med julemærkerne, men det er allerede ved at udvikle sig stærkt, samlernes antal stiger fra år til år. Ligesom de første frimærkesamlere ikke kunne undgå at gøre »gode forretninger« med deres samlerinteresse, sådan vil det også gå de første julemærkesamlere — ja, er allerede gået —, men det er endnu tid at komme med.

— Kan man så tvivle på, hvorfor *vi* vælger julemærker?

ERIK BEGTRUP

BESØG

Dansk post- og telegrafmuseum

Vesterbrogade 59, København V.
(tidl. Kgl. skydebane)

Frimærkeafdeling med skiftende landeudstillinger og særlige arrangementer. — Altid noget for filatelisterne. — Posthistorisk afdeling. — Teleteknisk afdeling.

Besøgstider:

Søn- og helligdage samt torsdage:
november-april: kl, 13—15
maj-oktober: kl. 10—16

(Dog lukket 1. påskedag, 1. pinsedag og 1. juledag)
— Foreninger evt. efter aftale.

GRATIS ADGANG

Gentofte Frimærkeklub

JULEMÆRKER
&
VELGØRENHEDSFRIMÆRKER
I STORT UDVALG

Fejltryk og skalatryk haves af en del julemærker

FYENS FRIMÆRKEHANDEL
E. NIELSEN

Klaregade 4 **ODENSE** Telf. 8669,

★ **FRIMÆRKER**
★ **FRIMÆRKEALBUM**
★ **FILATELISTARTIKLER**

Største udvalg til rimelige priser

Jørgen Rasmussen

SKINDERGADE 19 — KØBENHAVN

Illustreret prisliste over alt i frimærkealbum og tilbehør tilsendes gratis.

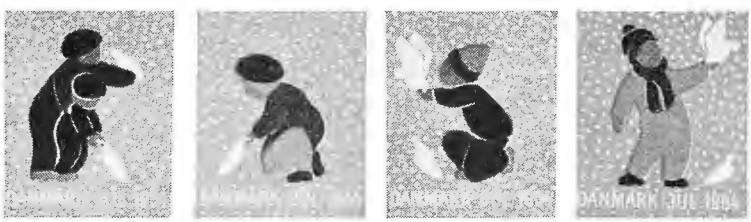
DANMARKS JULEMÆRKER

Special katalogisering

Udarbejdet af Erik Begtrup, C. Fordsmand, J. A. Jørgensen

1954

Dette års julemærke danner ingen undtagelse fra de to foregående års, idet alle 50 mærker igen er forskellige. Man ser vinterklædte børn i snevejr legende med duer, der ligesom børnene i antal på mærkerne varierer fra 1—3 børn og 1—5 duer. Teksten: »Danmark jul 1954« går igen på alle mærkerne på lyseblå baggrund. De øvrige farver på mærket er rød, gul og grå. På det 50. mærke i højre hjørne forneden findes tegnerens initial »CL«.

VR 24×30, tak. 11×11¾, ark 10×5. I randen foroven og på begge sider, hvor perforeringen går igennem, er der duer med brev i næbbet, og midt på randen foroven bærer duerne et bånd i næbbet med ordene: »Glædelig jul« og »Godt nytår«. I randen forneden findes teksten: »I 1953 havde julemærket virket i 50 år og i 2-ører indsamlet over 16 millioner kroner til gavn for børnene«. I nederste venstre hjørne findes en due med et rødt hjerte i næbbet. I nederste højre hjørne findes arkets løbenummer i en hvid cirkel.

Kunstner: Claes Lorenzen.

Tryk: Gutenberghus Bogtrykkeri.

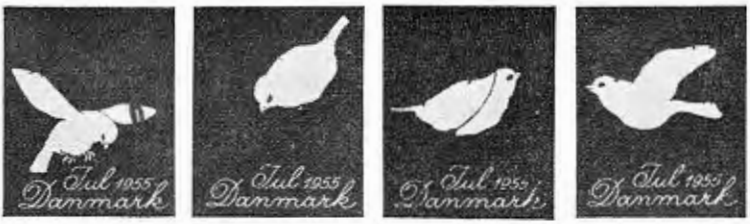
Oplag: 60 mill. stk.

Prøvetryk: Som det færdige mærke, utak. m. g. Oplag 4000 ark.

Skalatryk: 7 forsk. u. g. Oplag: 200 arksæt tak. og 300 arksæt utak.

Varianter: Hvid krave på mærke nr. 1 i en del af oplaget.
Grøn dusk i huen på mærke nr. 13 i en del af oplaget.
Rød plet i barnets hale på mærke nr. 22, 34 og 40 i en del af oplaget.

Mapper: Som i de sidste år. På anden side vers af Grethe Heltberg. Oplag: 1200 stk. Format 145×121.

1955

Også for dette år har man igen lavet alle mærkerne i et ark forskellige. Arket fremtræder som eet mærke — et helt lille kunstværk med gyldne strå og aks, der i vifteform, udgående forneden, spredes ud over samtlige mærker på dybblå baggrund. På hvert mærke findes en hvid spurv, der kommer flyvende eller sidder på et strå, dog spurvene på mærke nr. 5 og 15 på første og sidste bogstav af ordet »jul«. På mærke nr. 50 i nederste højre hjørne findes tegnerens initialer: »e.g-k«. Teksten »Jul 1955 Danmark« er ens på alle mærkerne. Foroven har arket løbenummer i højre hjørne, dog findes en del af oplaget uden løbenummer.

VR 24×30, tak. 11×11¾, ark 10×5. Arkranden forneden har et hvidt bånd i midten med »Glædelig jul 1955« og en stjerne i hvert af båndets hjørner, samt tv. derfor: »Intet brev uden julemærke nu som i 1904 en 2 øre« og th.: »De 7 julemærkehjem plejer daglig 338 svage børn«. Mærket findes med et oplag på hvidt papir og et oplag på gråt papir.

Kunstner: Ellen Gjerløv-Knudsen.

Tryk: Gutenberghus Bogtrykkeri.

Oplag: 60 mill. stk.

Prøvetryk: Som det færdige mærke, utak. m. g. Oplag 4000 ark.

Skalatryk: 3 forsk. u. g. Oplag: 200 arksæt tak. og 300 arksæt utak.

Varianter: Hvid plet på nr. 50 i en del af oplaget.
På skalatryk, takket: Hvid plet på mærke nr. 9 i del af oplaget, og på utakket på mærke nr. 18 i en del af oplaget.

Mapper: I højt format i modsætning til tidligere år. Ingen vers. Oplag: 1200 stk. Format 130×140.

1956

Ideen med 50 forsk. mærker i arkene blev forladt dette år, hvor man gik over til at have 4 forskellige motiver: Hjerte, kræmmerhus, honningkagemand og honningkagekone. Prisen på mærket blev sat op fra 2 øre til 4. De 4 forskellige mærker sidder ved siden af hinanden, således at de enkelte mærkers position i arkene kun er ens i hverandre række. Ialt indeholder et ark 15 hjerter, 10 kræmmerhuse, 13 honningkagemænd og

12 honningkagekoner. Teksten: »Jul 1956« foroven og »Danmark« forneden er ens på alle mærkerne.

VR 24×30, tak. 11×11¾, ark 10×5. Mærkernes farver, grøn og guld, går igen på begge siderandene, medens øverste og nederste rand alene er grøn. Da perforeringen går helt ud til kanten, fremkommer der randstykker, der foroven skifter med »Glædelig jul« og »Og et godt nytår«. De to hjørnestykker indeholder alene stjerner. Forneden skifter teksten: »Intet brev uden et julemærke« med »På nytårsposten et julemærke«. De to hjørnestykker indeholder også stjerner, men tillige på venstre stykke »Jul 1955«, og på højre tegnerens navn i stjerneform og »Jul 1956«.

Kunstner: P. Abrahamsen.
Tryk: Gutenberghus Bogtrykkeri.
Oplag: 60 mill. stk.

Prøvetryk: Som det færdige mærke, utak. m. g. Oplag 4000 ark.
Skalatryk: 7 forsk. u. g. Oplag: 200 arksæt tak. og 300 arksæt utak.
Varianter: Grøn plet på nr. 35 i en del af oplaget.
Grøn plet på nr. 4 i en del af oplaget.
Mapper: Disse afviger fra tidligere års, idet der er dannet af utakkede ark, der er lagt sammen på midten, og indeni gives oplysninger om julemærkearbejdet. Oplag: 2000 stk. Format: 177×130. »

Julemærker
ORLA OLSEN
Fiolstræde 13 . Kbh. K

Frimærkeservice
HELGE MALMSTEN
Krystalgade 21
København K.

1957

Den i forrige år indtrådte tilbagegang fra at have mærkerne i et ark forskellige er blevet opretholdt i 1957, selv om antallet af disse er steget fra 4 til 5. De viser 5 forsk. skibe: Isbryder, sejlskib, fiskekutter, færge og fyrskib, alle med tændt juletræ i mastetoppen. Sneen drysser ned over mærkerne, der er livlige farver: Blå, grøn, rød på blå baggrund.

Teksten er ens på dem alle: »Danmark jul 1957«. Forneden ses kraftige bølger med is. Placeringen af skibene skifter i rækkerne. I 6. række begyndes forfra. De vertikale rækker vil således også fremkalde de fem forsk. skibe.

HR 30×24, tak. 11×11¾, ark 5×10. Randen foroven og på de to sider er smykket med maritime motiver som måger, sømærker o. l., medens den nederste rand i venstre og højre side har et hvidt hjerte anbragt foran et anker. På det venstre hjerte står: »Povl Abrahamsen, god jul«, medens det højre er blankt. På den øvrige del af den nederste rand er teksten som forrige års. Midt på øverste rand foroven står med snefnug: »God jul«.

Kunstner: P. Abrahamsen.
Tryk: Gutenberghus Bogtrykkeri.
Oplag: 60 mill. stk.

Prøvetryk: Som det færdige mærke, utak. m. g. Oplag 3000 ark.

Skalatryk: 7 indbefattet det færdige tryk, alle m. g. Oplag 200 arksæt tak. og 200 arksæt utak.

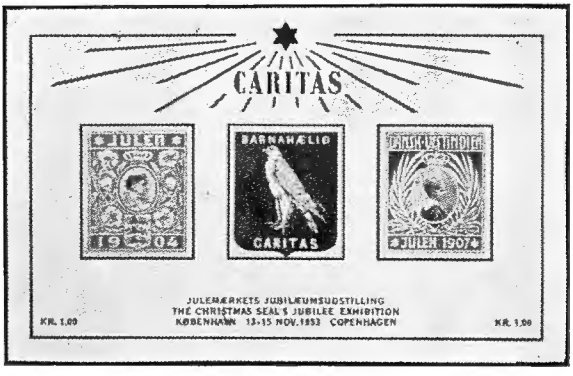
Varianter: »Sputnik« på nr. 20 og 40 i en del af oplaget. Iøvrigt adskillige småfejl.

Mapper: Hertil er benyttet to nedre halvdele af utakket ark med randene afskåret. De indvendige sider, der er u. g., indeholder en trykt beretning med regnskab for julemærket for året 1. april 1956 til 31. marts 1957. Oplag 2000 stk. Format 178 ×118.

CARITAS BLOKKEN 1953

Udgivet i anledning af julemærkets jubilæumsudstilling 13.—15. nov. 1953. Format HR 140×90. Utakket. Farver: Guld, blå, violet. Midt på blokken er påtrykt Danmarks, Islands og Dansk Vestindiens første julemærke. Foroven på blokken ses stjerne med stråler, hvori »Caritas« står. Nederst står i hver side »Kr. 1.00«. I midten nederst står på 3 linier: »Julemærkets jubilæumsudstilling, The christmas seal's jubilee exhibition. København 13.—15. nov. 1953. Copenhagen«. Ovenstående er indrammet af en guldkant. Bagpå er trykt »Caritas 1953«. Offsettryk.

Kunstner: Arkitekt P. Steen-Jensen.
Tryk: F. E. Bording A/S.
Oplag: 30.000 stk.

CARITAS BLOKKEN 1958

Udgivet i anledning af julemærkeudstillingen i København 15.—16. marts 1958. Format HR 140×90. Utakket. Flerfarvet. Midt på blokken er påtrykt Danmarks, Islands og Dansk Vestindiens andet julemærke. Foroven på blokken ses stjerne med stråler, hvori »CARITAS« står »1958«. Nederst står i hver side »Kr. 1.00«. I midten nederst står på 3 linier: »Julemærkeudstillingen. Christmas seal exhibition. København 15.—6. 3. 1958 Copenhagen«. Ovenstående er indrammet af en guldkant. Bagpå er trykt: »CARITAS 1958«. Bogtryk.

Efter udkast 1953.
Tryk: Folkebladets Bogtrykkeri, Ringsted.
Oplag: 8000 stk.
Skalatryk: (12) oplag 200 sæt.

(Se illustration side 9)

PRIVATBANKEN

Hovedkontor: Børsgade 4, Tlf. Central No. 1

Over 100 års erfaring i pengespørgsmål

Ordrup-Charlottenlund Bank A/S

Jægersborg Alle 29 Charlottenlund

ARBEJDERNES LANDSBANK

Panoptikonbygningen,
Vesterbrogade 5,
København V

FORTEGNELSE OVER LITTERATUR

om

Jule-, Velgørenheds- og Foreningsmærker

samt

Udstillings-, Lejligheds- og Samlermærker

Det har så ofte været fremhævet, hvor betydningsfuldt det er — i lighed med frimærker — også at have ovennævnte mærker, som der efterhånden ikke er så få samlere af, katalogiseret. Ellers mistes let interessen, når man ikke ved, hvor man skal begynde eller hvor man skal ende. Og der er da også i bevidstheden herom i tidens løb foretaget adskillige sådanne katalogiseringer. Da der sikkert er en del samlere, som ikke er klar over, hvad der findes heraf, og som kunne ønske nærmere oplysning om deres mærker, tror jeg at afhjælpe et savn ved nedenfor at nævne de vigtigste af disse katalogiseringer. Jeg deler dem i to afdelinger som udkommet hhv. i Danmark og i andre lande.

A. Danmark

1) Samlermærke Aarbog 1913
af Andreasen & Lachmann. 48 spalter.
Jule-, Velgørenheds- og Foreningsmærker samt Udstillings- og Lejlighedsmærker af A. Hartvigsen.
Skandinavien, Dansk Vestindien og Sønderjylland.
2) 1914. 34 sider.
3) 1914—1915. 19 sider.
4) 1885—1920. 81 sider.
5) Julemærke Katalog 1904—1940.
af samme. Skandinavien, Dansk Vestindien, Sønderjylland og Danske i Udlandet. 43 sider.
6) Dansk Mærkesamlerforening: F. E. Bording-Mærkater nr. 1—4000.
7) Aarbog for Det Danske Post- og Telegrafvæsen. Danske Julemærker M. V. 1942. 16 sider.
8) Aalborg og Odder Velgørenhedsmærker
af Th. Andersen. 1905—1943.

Julemærke kataloger
af Magasin's Frimærkeafdeling:

9) 1944. Skandinavien, Aalborg, Odder, Dansk Vestindien, Canada, Sydafrika og USA. — 28 sider — med tillæg 1946 og prisrettelser nr. 2, 1946.

10) 1950—51. 2. udgave. Skandinavien, Sønderjylland, Dansk Vestindien, Aalborg, England og Norges Røde Kors. 24 sider.
11) 1952—53. Nr. 3. Sydselsvig, D.J.F., Frankrig, USA samt supplementer. 16 sider.
12) 1953—54. Nr. 4. Kirkens Korshær, Odder, Island samt supplementer. 16 sider.
13) 1954—55. Nr. 5. Canada, England, Finland, Syd Afrika, Argentina 1 samt supplementer. 16 sider.
14) 1955—56. Nr. 6. Argentina II, Australien, Sverige og Svensk Flagdag. 16 sider.
15) 1956—57. Nr. 7. Norge, Norges Røde Kors, Den norske sjømannsmisjon og Våre sjømannshjem i fremmede havne. 18 sider.
16) 1957—58. Nr. 8. Danmark, Aalborg, Dansk Vestindien samt supplement til D.J.F. 16 sider.
17) D.J.F.'s foreløbige katalog over danske velgørenhedsmærker: Børneforsorg, Børnehjælpsdage og Alm. Velgørenhed (herunder Blinde) af H. Stampe. 1947. 18 blade.
18) Katalog over Nordens Julemærker, af samme. 1948. 16 sider.
19) 2. oplag med supplement. 1949. 18 sider.
20) Caritas udstillingens katalog: Danmark og Dansk Vestindiens Julemærker hhv. 1904—1953 og 1907—1916. Specialkatalogisering af Erik Begtrup, C. Fordsmand og J. A. Jørgensen. 1953. 27 sider i kataloget.
21) Caritas 1958 katalog: Danmarks julemærker 1954—1957. Specialkatalogisering af Erik Begtrup, C. Fordsmand og J. A. Jørgensen.

Udover de her nævnte katalogiseringer er der i tidens løb også udarbejdet fortegnelser, der foreligger i duplikeret form eller er gengivet i fagblade og i særtryk. Af sådanne fortegnelser kan nævnes Nordisk Mærkesamler-Unions fortegnelse over Skandinaviske Velgørenheds- og Udstillingsmærker for året 1920 indtil dato (1922) samt enkelte ældre fremkomne mærker v/ S. Mindermann samt Erik Begtrups katalogiseringer i Jysk Frimærkeblad og fortegnelser i Frimærkesamleren, der også foreligger i særtryk, og som tilligemed senere udgivne fortegnelser er beregnet til indsætning i et dertil konstrueret bind. Nævnes kan endvidere J. A. Jørgensens katalogiseringer i D.J.F.'s oprindelige medlemsblad og i Frimærkesamleren. Samlere, der måtte ønske nærmere oplysning herom, kan erholde disse ved henvendelse til de pågældende forfattere eller til D.J. F.

Af litteratur iøvrigt til belysning af specielt julemærket bør nævnes:

Eventyret om Julemærket af Kaj Flor. 1948. 41 sider, og

Da Julemærket kom til Syd Afrika indført af en Dansker, af Maja Christiansen. 32 sider.

B. Andre lande

I eller omkring 1927 udgav kgl. ungar. Ministeriarat Ferenc Kølbig, Budapest, fhv. redaktør af »Das Blaue Blatt«, følgende 2 skrifter: »Die Geschichte des Gelegenheitsmarkensammelns«, 52 sider med 4 sider tillæg, og »Die Kriegsmarken Der Zentralmächte«, 104 sider. I det første skrift gives en fortegnelse over, hvad der til nævnte tidspunkt er udgivet af kataloger og fortegnelser i hele verden af ikke postale mærker. Af danske udgivere finder man Andreasen & Lachmann og A. Hartvigsen, som begge er omtalt i nærværende artikel under A. Danmark. Af udenlandske udgivelser, som næppe mere har større interesse for danske samlere, skal jeg indskrænke mig til at nævne: »Wohlfartsmarke-Katalog« af das Blaue Blatt, Berlin 1909, med forskellige senere tillæg og »Les Vignettes adhesives commémoratives« af L. Chamboissier 1910. 109 sider. Jeg har dette katalog med dedikation fra forfatteren, som jeg i sin tid har stået i bytteforbindelse med. Kataloget omfatter udstillings- og lejlighedsmærker fra hele verden indtil 1. maj 1911.

Indholdet af skriftet om krigsmærkerne omfatter også Røde Kors og andre krigs- og velgørenhedsmærker.

Af nyere kataloger, som har interesse for danske samlere, skal jeg nævne:

22) »Green's Catalog of the Tuberculosis Seals of the World« af Dick Green, 1936—1938.

23) Revideret og ført à jour 1946—1947 af en katalog komité.

24) Supplement 1953 v/ Charles Lorenz og Livingston Platt med assistance. Det højeste pag. nr. i kataloget er 338.

25) »United States National Christmas Seals« i »The »Scott Specialized U.S.Postage Stamps Catalog«.

26) »Catalog of Red Cross and similar seals of all countries« af Ludvig Hummel, Innsbruck. 1937.

27) »Katalog över Lokalfrimärken, Järnvägsfrimärken, Ångbåtsfrimärken, Röde Kors Märken, Svenska Flaggans Dag's Märken« af Otto Sandberg, Göteborg. 1946. 44 sider.

28) «Catalogue of Finnish Christmas and Charity Stamps« med titlen også på finsk og svensk, af E. A. Hellmann. 1947. 32 sider.

29) »Katalog der Ausstellungs- und Gelegenheitsmarken der Schweiz« af P. F. Rampacker. 1951.

30) Seal Catalog of Calvin Collander. 1953. (Velgørenhedsmærker).

31) Katalog over Norges Julemærker 1906—1955 af Håkon Stensrud og H. Winger. 1955. 36 sider.

32) Íslenzk Jolamerki, 1. útgáfa, af Haraldur Gunnlaugsson. 1957. 15 sider.

Endvidere kan nævnes, at afdøde Sven Öberg, Göteborg, udsendte forskellige publikationer i — såvidt mig bekendt — mest eller udelukkende i duplikeret form — herunder i 1929: »Die Kriegs Hilfsmarken Frankreichs«, i 1930: »Nachtrag zum Katalog Hartvigsen« og i 1935: »Wohlfartsmarken Schwedens 1923—1934« og »Wohlfartsmarken Nordwegens 1923—1934«. Det er også meddelt mig, at »Etiketten og Mærket-Organ för Internationella Samlerförbundet«, udgivet af »Svenska Skandia«, har katalogiseret de svenske udstillingsmærker, foreløbig for årene 1897—1941.

Af beslægtet litteratur i udlandet bør fremhæves:

»The Wonderfull Story of the Christmas Seal« af Licien Viborel, »International Union Against Tuberculosis«, Paris 1954,

og »Föreningen för tuberkulosens bekämpande i Finland 1907—1957« af sekretær i foreningen, professor Severi Savonen.

Begge har tidligere været forfattere til adskillige andre skrifter.

J. A. JØRGENSEN

Hvad behøver De af julemærker?

Prøv

H. O. VENDELSKOV

Rolighedsvej 22, København V.

STENDERS SPECIALALBUM

Fortryksalbum føres til følgende lande:

Danmark-Island m. m.
Sverige-Norge-Finland
Tyskland-England-Irland
Skandinavien-julemærker

og uden fortryk med kvadrerede blade:

UNIVERSAL

Disse kvalitetsalbum til den rigtige pris sælges gennem

BOG-, PAPIR- OG FRIMÆRKEHANDLERE LANDET OVER

FORTEGNELSE OVER SAMLINGER

Fortegnelsen er tildels udarbejdet på grundlag af anmeldelserne, idet alle samlingerne ikke har foreligget ved afslutningen af katalogets redaktion. Ændringer må forbeholdes.

Tallet bag samlingerne er det løbenummer, der findes på udstillingsrammerne, regnet fra salens højre side.

AFDELING I

Julemærkekomiteen: **A.**

Plakater, billeder og andet propagandamateriale vedr. julemærkearbejdet.

Elisabeth Jensen, København **B.**

Leg med julemærker. Klippe og klistre. Små motiver, julekort, »malerier« etc.

Odd Grahm, Jar, Norge **C.**

Uddrag af en samling af norsk propagandamateriale for NSK og Nasj. Foreningens julemærker.

Crome & Goldschmidt, København **D.**

Kuverter, udgivet med autorisation af julemærkekomiteen. Propagandamateriale.

AFDELING II

Klasse I Jule- og Velgørenhedsmærker

Vibeke Regitze Holbøll Ljungdahl, Kastrup **1**

Uddrag af afd. postmester *Einar Holbøll's* samling af julemærker fra ca. 60 lande. — Videreført af hans datter, fru *Ljungdahl.*

Joh. Andreasen, København **2**

AALBORG: Julemærker, opsat på sort ark. Uddrag.

Erland Boel, Skive **3**

SYDSLESVIG: Julemærker.

AFA SKANDINAVIEN
FRIMÆRKEKATALOG 1958

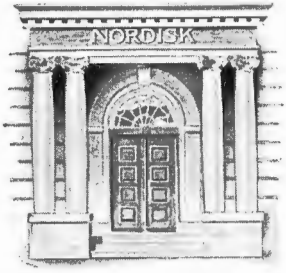
(2. oplag)

omfatter alle frimærker fra Danmark, Dansk Vestindien, Finland, Grønland, Island, Karelen, Nordingermanland, Norge, Slesvig, Sverige, Thule og Østkarelen og med angivelse af mærkernes samlerværdi.

128 sider m. ca. 1200 afbildninger.
Pris kr. 3,50

Faas hos bog- og frimærkehandlere eller direkte fra

Aarhus Frimærkehandel
Bruunsgade 33
Telf. 25593 – Girokonto 17264

NORDISK
LIV OG ULYKKE
Grønningen 17, K.
C. 2860

Odd Grahm, Jar, Norge **4**

NORGE: Julemærker.
Uddrag af komplet samling, som fik tildelt 1. præmie i Barcelona 1957.

NORGE: Norsk Folkehjælp, sjæld. prøvetryk.
Tuberkulosens hjælpeorganisation Røde Kors.

Alfred Hamborg, København **5**

ODDER: Julemærker.

KIRKENS KORSHÆR.

K. Harvard, København **6**

Julemærker fra:

ARGENTINA, CEYLON, COLOMBIA, ENGLAND, HOLLAND, INDIEN, JAPAN, KINA, KOREA, MEXICO, PANAMA, PORTUGAL, RUMÆNIEN, SCHWEIZ, SYD AFRIKA, TANGER, TJEKKOSLOVAKIET og VENEZUELA med mange sjældenheder.

Udsmykningen af arkene udført af tegneren *Werner Hobel.*

Elisabeth Jensen, København **7**

DANSKE I UDLANDET: Julemærker.
Danish Home for Aged, Metuchen, NJ, USA. (Æresmedlem, ambassadør Henrik Kauffmann, 1941--57 med skalatryk og mange kuriositeter).

Marie Knudsen, Odense **8**

DANMARK: Julemærker med skalatryk og mange sjældenheder.

ISLAND: Julemærker.

DANSK VESTINDIEN: Julemærker.

Tage Kristensen, Vindsbjerg, Mørkøv **9**

AALBORG: Julemærker.

Axel Larsen, København **10**

DANSK BAPTISTFORBUNDS KONGOMISSION.

Magasins frimærkeafdeling, København **11**

DANSK VESTINDIEN: Julemærker.

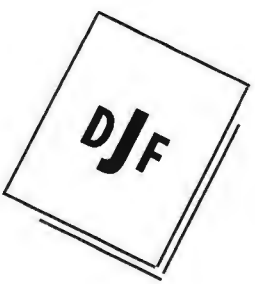
ISLAND: Julemærker.

SAMLER DE PAA

JULEMÆRKER

og andre velgørenhedsmærker

indmeld Dem så i

DANMARKS JULEMÆRKESAMLER FORENING
(DENMARK'S CHRISTMAS SEAL COLLECTORS' CLUB)

Nærmere oplysninger ved henvendelse til følgende bestyrelsesmedlemmer:

Formand: N. Krog, Værnedamsvej 3, V. Tlf. Hilda 725
Sekretær: J. A. Jørgensen, Østerled 1, Ø. Tlf. Ryvang 4157
Kasserer: A. Hamborg, Lyongade 7, S. Tlf. Amager 1960 v.
Dubletleder: Andrea Stougaard, Møllevænget 17, Lyngby, Tlf. 98 32 91

Knud Mogensen, Odense **12**

DANMARK: Julemærker.

USA: Julemærker med skalatryk, utakkede mærker etc.

Helga M. Nielsen, København **13**

SVERIGE: Velg.mærker Svenska Flaggans Dag.

NORGE: Våre Sjömannshjem i fremmede havne.
Den norske Sjömannsmisjons julemærke.

USA m. m.: Uddrag af samling »Chrippled Children«.

Y. M. Offringa, Groningen, Holland **14**

HOLLAND: Lokale julemærker.
Sjældne mærker fra andre lande.

Henning L. Paulsen, København **15**

DANMARK: Formålsmærker »De Unges Idræt« — »Frivillig Drenge Forbund«.

Håkon Stensrud, Oslo, Norge **16**

NORGE: Julemærker.
Kompl. samling med skala- og nytryk, prøvetryk, sjældne varianter m. m.

Andrea Stougaard, Lyngby **17**

DANMARK: Julemærker.
Kompl. samling med originaltegninger, udkast, skalatryk m. m.

ENGLAND - IRLAND - SYD AMERIKA.
Breve til julemanden.

H. O. Vendelskov, København **18**

SYD AFRIKA: Julemærker 1929—57 med engelsk og sydafrikansk tekst.

JAPAN: Mærker, udgivet siden 1952 af JAPAN ANTI T-B. ASSOCIATION med skalatryk, souvenirark m. m.

Sigurdur Thorsteinsson, Reykjavik, Island

ISLAND: Det lokale julemærke 1915—17. **19**

Danmarks Julemærkesamler Forening **20**

DJF's tuberkulosemærker.

Frimærker
Julemærker
Velgørenhedsmærker

finder De i største udvalg
hos medlemmerne af

DANMARKS FRIMÆRKEHANDLER FORENING

Klasse II Velgørenheds- og Motivfrimærker

Ingfred Bindel, Valby **21**
Motivsamling: »Lille kirkehistorie«.

V. B. Flindt, København **22**
FINLAND: Røde Kors.
TJEKKOSLOVAKIET: Velgørenhedsmærker.

Odd Grahm, Jar, Norge **23**
HOLLAND: Velgørenhedsfrimærker 1906—1957.

Carlo Hansen, Helsingør **24**
RØDE KORS fra mange forskellige lande.

M. Johansen, Kastrup **25**
UNGARN: Velgørenhedsfrimærker.

J. A. Jørgensen, København **26**
HELE VERDEN: Stor samling af frimærker, udgivet til fordel for tuberkulosens bekæmpelse.

N. Krog, København **27**
LUXEMBOURG: Caritas udgaver 1924—1950 m. m.

R. Mose, Valby **28**
SCHWEIZ: Pro Juventute med FD breve.

Poul Nielsen, København **29**
ESTLAND: Velgørenhedsfrimærker.

Chr. Høygaard Nielsen, Lyngen **30**
SCHWEIZ: Pro Juventute på brev. Uddrag af stor samling.

N. Politop, Kastrup **31**
DANMARK og GRÆKENLAND: Velgørenhedsfrimærker.

Otto Ustrup, Ringsted **32**
KROATIEN: Velgørenhedsfrimærker.

- vi trykker alt
om frimærker
til frimærkehandlere
og frimærkesamlere
undtagen frimærker

Grundlagt 1891
Ringsted
Telefon 777

Folkebladets
Bogtrykkeri

Alt i samlermani

»Den lille samlerbutik«

P. Falkenberg

Niels Ebbesensvej 22 **København V**

Gå på 1. sal

— eller skriv efter vor salgsliste »ILETA NYT« gratis tilsendt.

ILETA Frimærkehandel

Fiolstræde 15, 1. sal, København K., BY 9123

Katalogets redaktion:
M. Wall - H. Holt Kalum

Tryk: Folkebladets Bogtrykkeri - Ringsted